

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3071/2023. (II. 16.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 5.Bpkf.10.385/2022/2. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Fővárosi Ítéltábla 5.Bpkf.10.385/2022/2. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítvány és a támadott bírósági határozat alapján az ügy lényege és az alkotmányjogi panasz előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] A Fővárosi Törvényszék 26.Bpk.60/2021/2. számú ítéletével az indítványozóval szemben hét alapítéletben kiszabott büntetéseket foglalta összbüntetésbe, annak tartamát 10 év 2 hónap 10 nap szabadságvesztésben megállapítva. Eljárása során a bíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) rendelkezéseit alkalmazta. Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyészség terjesztett elő fellebbezést, indítványozva, hogy a bíróság az összbüntetésbe foglalást a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szabályai alapján végezze el. A fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla 5.Bpkf.10.252/2021/3. számú ítéletével a Törvényszék ítéletét megváltoztatta és a Btk. alkalmazásával az összbüntetés tartamát 11 év 1 hónap szabadságvesztésben állapította meg. Az indítványozó a másodfokú határozattal szemben alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Indítványa alapján az Alkotmánybíróság a 3213/2022. (V. 11.) AB határozatban megállapította a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bpkf.10.252/2021/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességét, ezért azt megsemmisítette. A Fővárosi Ítéltábla az Alkotmánybíróság határozatát követően hozta meg a jelen alkotmányjogi panasz indítványban támadott 5.Bpkf.10.385/2022/2. számú ítéletet, amelyben a régi Btk. szabályait alkalmazva az összbüntetés tartamát 10 év 4 hónap 28 nap szabadságvesztésben állapította meg.
- [4] Az indítványozó szerint a Fővárosi Ítéltábla jelen alkotmányjogi panaszban kifogásolt ítélete sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, R) cikk (1)–(3) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, 28. cikkét. Ellentétes továbbá az ítélet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) több rendelkezésével [583. § (1) bekezdés, 584. § (1) bekezdés, 595. § (1)–(2) bekezdés], valamint az összbüntetésbe foglalás egyes kérdéseiről szóló 3/2002. Büntető jogegységi határozat (a továbbiakban: BJE) – indítványban részletezett – elvi megállapításaival.
- [5] Az alaptörvény-ellenesség indokolása körében az indítványozó az alábbiakat adta elő. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jog megsértését azért tartotta megállapíthatónak, mert álláspontja szerint a bíróság figyelmen kívül hagyta a Be. fellebbezésre irányadó rendelkezéseit, valamint a BJE-ben foglalt szempontokat. Annak ellenére ugyanis, hogy az ügyészség fellebbezése a Btk. szabályain alapuló súlyosabb szankcionálásra irányult, a bíróság a régi Btk. alapján eljárva súlyosította az összbüntetés mértékét. Ezt annak következményeként értékelte az indítványozó, hogy a Fővárosi Ítéltábla korábbi ítéletével szemben az Alkotmánybírósághoz fordult. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető kiszámíthatóság követelménye és a visszaható hatály tilalma sérelmét érintően az indítványozó kifejtette, hogy az összbüntetési eljárásban a bíróság a rá nézve szigorúbb, súlyosabb jogkövetkezményt tartalmazó rendelkezéseket alkalmazta, és olyan szabály alapján vonták felelősségre, amely a bűncselekmény elkövetésekor még nem volt hatályos.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén

az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

- [7] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [8] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. A konkrét esetben a Fővárosi Ítéltábla 5.Bpkf.10.385/2022/2. számú ítélete a bírósági eljárást befejező, így alkotmányjogi panasszal támadható döntés.
- [9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó jogi képviselője az utalt másodfokú végzést – a mellékelt kézbesítési ív tanúsága szerint – 2022. június 13-án vette kézhez. Így az alkotmányjogi panaszt 2022. június 30-án határidőben terjesztette elő.
- [10] Úgy ítélte meg ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek az alábbiak szerint.
- [11] Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §) és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, R) cikk (1)–(3) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, 28. cikk]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálendő konkrét bírósági határozatot, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésére.
- [12] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében az indítvány mindezek mellett abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b) pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy ezen feltételeket a konkrét indítvány nem teljesítette.
- [13] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az indítványozó nem adott elő indokolást az Alaptörvény R) cikk (1)–(3) bekezdése és a 28. cikk megsértését érintően. Míg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével és a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben kifejtett indokai nem tartalmaztak alkotmányjogilag értékelhető szempontokat. Összességében az indítványozó nem adott elő olyan alkotmányjogilag értékelhető indokolást, amely alapján a konkrét bírósági határozat Alaptörvénnyel való összhangja érdemi vizsgálat keretében megkérdőjelezhető lett volna.
- [14] Emellett utal az Alkotmánybíróság arra: az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Önállóan nem szabályoz ugyanakkor az indítványozó számára biztosított alapjogot az indítványban felhívott rendelkezések köréből az Alaptörvény R) cikk (1)–(3) bekezdése és 28. cikke. Így további vizsgálatnak ezen indítványi elemek kapcsán erre tekintettel sem volt lehetőség.
- [15] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a támadott határozatban a bíróság az indítványozó büntetéseinek az össz büntetésbe foglalását a rá nézve kedvezőbb szabályozás, a régi Btk. alkalmazásával végezte el. Így az indítványozó kifogásai voltaképpen azzal a jogalkalmazói mérlegeléssel voltak kapcsolatosak, amelyet ezen kedvezőbb szabályok alkalmazása során a bíróság az össz büntetésbe foglalás során lefolytatott.
- [16] Az indítványozó ezen kifogásaival összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata

során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [17] 4. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2023. január 31.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1547/2022.

